

Herstedvester. Foto: Københavns Amt

10 På vandretur Herstedøster og Herstedvester

Turen går til to af de ældste og bedst bevarede landsbyer i Københavns omegn, hvor mange gårde og huse stadig ligger på de gamle tomter fra middelalderen. I dag har bebyggelserne karakter af små velholdte landsbyforstæder, men for blot 50 år siden var begge Herstederne fungerende landsbyer med gårde, forretninger og håndværkere. Fra 1930'erne fik landbruget en sidste opblomstring som storleverandører af grøntsager til København. I 1950 var der 57 gartnerier i Herstederne, men i de følgende år blev grøntsagsdyrkingen gradvist afviklet.

A Herstedøster Kirke. Kirkens kun 9 meter lange romanske skib blev bygget i 1100-tallet af kløvede kampesten. Mere dominerende er det sengotiske tårn fra 1400-tallet og koret fra 1827.

B Herstedøsters sidste købmand lå i Herstedøstergade 18. Huset fungerede som købmandsbutik, indtil ejerens død i 1979. Butikken lå i den høje stue.

C "Rundskuehuset" i Kirkestræde 4 er fra ca. 1810 og var hovedgevinsten på Rundskuedagen i 1942. Det har også været bymuseum med gamle ting fra byen og egnen.

D Herstedøsters gårde ligger rundt om *forten*, der var det åbne areal, hvor husdyrene blev samlet om natten. Forten lå nord for kirken og kirkegården og er i løbet af de sidste 200 år bebygget med husene omkring Lerstræde. I forbindelse med 1700-tallets ophævelse af landsbyernes dyrkningsfællesskab blev landsbyens jord fordelt mellem de enkelte gårde. Kun få af gårdene blev flyttet fra landsbyen ud på markerne. Derfor ligger mange af gårdene stadig på de oprindelige tomter og er med til at fastholde billedet af Herstedøster som en landsby.

E Trippendals Galge. I hegnet ved rideskolens parkeringsplads er der opstillet en informationstavle, som fortæller om galgebakken, der til skræk og advarsel for de rejsende var placeret lige op ad den gamle landevej mellem København og Roskilde. Den sidste henrettelse fandt sted i 1791. Det var en tragisk historie om en skåning, Inger Olsdatter, der havde født i dølgsmål og dræbt sit barn. Hun blev idømt dødsstraf, og kæresten, som ellers havde opnået en benådning hos Christian VII, nåede ikke retterstedet i tide til at stoppe henrettelsen.

F Hyldeespjældet, et moderne landsbyfællesskab i "tæt-lavt-byggeri", hvor beboerne selv har pustet liv i fællesskabet bl.a. gennem et økologisk engagement. Beboerne organiserer sig familievist på

kryds og tværs efter interesser: i værksteder, til fællesspisning, med hønsegård og kompostering, og ved genbrug af husholdningsvand m.m. På "landsbyens" torv er der fælleshus, butik, værksteder og vaskeri.

G Rytterskolen. Det røde stråttækte hus i Storestræde 22 var oprindeligt en såkaldt "rytterskole". Den var én af de 240 små, helt ens skoler, som Frederik IV i 1720'erne lod opføre i de landsbyer, hvor ryttersoldaterne boede. Skolerne var almueskoler for soldaternes og bøndernes børn. I 1912 blev skolebygningen indrettet til brugsforening og anvendes i dag som menighedshus.

H Forsamlingshuset, Herstedvesterstræde 66, har siden 1907 været byens samlingssted. Forsamlingshusene var en vigtig del af fællesskabet i landsbyerne. Her fik bønderne muligheder for at samles til alvor og fest. Huset fik tilnavnet "Slæven" på grund af sit skævs-lidte gulv.

I Herstedvester Kirke er fra 1100-tallet og oprindeligt opført af tilhuggede kalkstensblokke fra Stevns. I 1800-tallet blev kirken omfattende restaureret og kalkblokkene blev dækket med en skal-mur. Der går en vindeltrappe op til loftet, hvor man kunne søge beskyttelse i ufredstider.

J Vestskoven. Drømmen om at plante en skov på den flade og næsten skovløse københavnske vestegn opstod allerede i 1930'erne, men først i 1967 blev planerne realiserede ved en folketingsbeslutning om at anlægge en skov på ca. 1.500 ha. I dag kan vi opleve et smukt landskab med store sletter, bakker, søer og mange skovparceller, der hver for sig repræsenterer typiske, danske skovtyper.

Folderen er udarbejdet af Københavns Amt, 2005.
Yderligere eksemplarer kan rekvireres på tlf.: 4322 2222 eller
e-mail: tekniskforvaltning@kbhamt.dk. Websted: www.kbhamt.dk

Tryk: Paritas Grafik

Ruten er på 8 kilometer (afsnikker til Herstedhøje 1,5 km og Snubbekorsvej 2 km).

Turen har ingen særskitl afmærkning, men følger eksisterende cykel- og gangstier med grus- eller asfaltbelægning.

- P** Parkering
- 1** Naturener Herstedhøje med toilet, café og hytter, hvor man kan spise en madpakke.
- 2** Vadesædet ved den gamle Roskilde Landevej, før den blev flyttet og rettet ud. Oplysningstavle ved Snubbekorsvej.
- A** Udvalgte seværdigheder
- F** Forslag til afsnitker

0 500 m